Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 1. 2010, sp. zn. 8 Co 39/2011, ECLI:CZ:KSOS:2010:8.CO.39.2011.1

Číslo: 117/2011

Právní věta:

Možnost výběru místní příslušnosti soudu, v jehož obvodu došlo ke skutečnosti, která zakládá právo na náhradu škody (§ 87 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), se vztahuje i na řízení o náhradu nemajetkové újmy.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 28.01.2010

Spisová značka: 8 Co 39/2011

Číslo rozhodnutí: 117

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příslušnost soudu místní

Předpisy: § 87 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 14. 10. 2009 O k r e s n í s o u d v Karviné – pobočka v Havířově, vyslovil svou místní nepříslušnost, a dále rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 2 jako soudu místně příslušnému. Rozhodnutí odůvodnil ustanovením § 85 odst. 5 o. s. ř., když dále dospěl k závěru, že nepřichází v úvahu příslušnost soudu podle ustanovení § 87 odst. 1 písm. b) o. s. ř., poněvadž nárok žalobce na zaplacení nemajetkové újmy není nárokem na náhradu škody.

Proti tomuto usnesení podal žalobce včas odvolání, kterým se domáhal jeho změny tak, že Okresní soud v Karviné – pobočka v Havířově je místně příslušný k projednání věci. Uvedl, že názor okresního soudu je v rozporu s právním názorem, který vyslovil Ústavní soud ČR v nálezu ze dne 13. 7. 2006, sp. zn. I. ÚS 85/04, a ze dne 21. 8. 2007, sp. zn. I. ÚS 539/2006. Ústavní soud, s odvoláním na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a na povinnost obecných soudů aplikovat závěry Evropského soudu pro lidská práva přednostně před zákonem, uvedl ve svém nálezu, že při výkladu pojmu náhrady škody tak, jak jí operuje judikatura Evropského soudu pro lidská práva, rozumí se škodou jak škoda materiální, tak nemateriální. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1522/2007, vyslovil právní názor, že ustanovení Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod ve smyslu článku 10. Ústavy ČR je bezprostředně aplikovatelnou normou ve vnitrostátním právním řádu. Stejně tak Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 2462/2009 vyložil pojem škoda

jako nadřazený, zahrnující jak škodu v užším slova smyslu (majetkovou újmu), tak i nemajetkovou újmu. Uvedl, že tomu nasvědčuje výklad teleologický, takže není žádný racionální důvod pro rozdílný režim pro poskytování obou typů náhrad, i výklad systematický (ustanovení § 31a zákona č. 82/1998 Sb. je vloženo pod marginální rubriku způsob a rozsah náhrady škody). Také důvodová zpráva k novele zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, považuje nemajetkovou újmu za škodu.

Žalovaný se k podanému odvolání nevyjádřil.

K r a j s k ý s o u d v Ostravě změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že se místní nepříslušnost tohoto soudu nevyslovuje.

Z o d ů v o d n ě n í :

Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal rozhodnutí okresního soudu v souladu s ustanovením § 212, věta první, a § 212a odst. 1, 5 a 6 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je zcela důvodné.

Dle ustanovení § 11 odst. 1 o. s. ř. řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení. Věcně a místně příslušným je vždy také soud, jehož příslušnost již není možné podle zákona zkoumat, nebo jehož příslušnost byla určena pravomocným rozhodnutím příslušného soudu. Dle odst. 2, je-li místně příslušných několik soudů, může se řízení konat u kteréhokoliv z nich.

Dle ustanovení § 85 odst. 5 o. s. ř. obecným soudem státu je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, a nelze-li takto příslušný soud určit, soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo.

Dle ustanovení § 87 odst. 1 písm. b) o. s. ř. vedle obecného soudu žalovaného, popř. vedle soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný také soud, v jehož obvodu došlo ke skutečnosti, která zakládá právo na náhradu škody.

V daném případě má krajský soud za to, že je dána místní příslušnost Okresního soudu v Karviné – pobočky v Havířově k projednání a rozhodnutí žaloby žalobce, když předmětem této žaloby je zaplacení částky z titulu nemajetkové újmy, která měla žalobci vzniknout průtahy v řízení, konaném u Okresního soudu v Karviné pod sp. zn. 17 C 149/95, nyní označeném novou spisovou značkou 17 C 241/2006. Dle názoru odvolacího soudu nemajetkovou újmu ve smyslu ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. je nutno považovat za škodu, čemuž odpovídá rovněž teleologický výklad zákona č. 82/1998 Sb., když tento zákon upravuje odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem nebo nesprávným rozhodnutím. Rovněž při rozhodování o nemajetkové újmě je nutno posuzovat protiprávní jednání, výši nemajetkové újmy, tedy výši škody a příčinou souvislost mezi nimi. Toto jsou všechno atributy zřejmé pro náhradu škody a není důvod nemajetkovou újmu nepovažovat za škodu. Z tohoto důvodu tedy má krajský soud za to, že je dána příslušnost soudu daná na výběr ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 písm. b) o. s. ř., když žalobce provedl volbu místně příslušného soudu tím, že žalobu podal u Okresního soudu v Karviné – pobočky v Havířově, tedy u soudu, v jehož obvodu mělo k nemajetkové újmě žalobce dojít.

S ohledem na shora uvedené bylo rozhodnutí okresního soudu v souladu s ustanovením § 220 odst. 3 o. s. ř. změněno tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.